

మిచ్చిదబ్బు

“ప్రిత్యాయికి ప్రమాదం ఆయిందనారు ఈ మధ్య! తీరమెంత?” అంది ఓనాడు మా అమ్మ చేటలో బియ్యము నింపుకుని దొడ్డివసారాలలో కూచుని బాగు చేస్తూ.

అక్కడే కూచుని ప్రవులు గుచ్చుకుంటూన్న చిట్టి “తీరం రెండువందలు! అల వెన్నులూ - అవీ - కలుపుకొని మొత్తం మూడవందలు కాబోలు వస్తాయి” అంది.

“అద్భుతవంతురాలవే అమ్మా నీవు!” అంది మా అమ్మ తిరిగి.

“ఏమి అద్భుతం? ఎంతపెట్టు కంతగాలి అని తీరం యొక్క వెనకొడ్డి ఖర్చు యొక్క వపుతోందిగాని తగ్గుదగదా?”

“సాధువుగా చేసుకుంటే సరి! మా కాలంలో యిత డేవేడి?”

“ఏం బాధువు? అన్నీ కావాలా మఱి? ఏ హోదాకు తగిన ట్రాజోదాకు నడచుకోకపోతే లోకులేమనుకుంటారు?”

“లోకులేమన్నా అనుకుంటారని డబ్బు స్పృహగా ఖర్చు పెడతామా? వచ్చిందంత యెప్పటికప్పుడే సర్వముగళం చేసుకుంటే తరువాత యెలాగు మఱి?”

“తరువాతి మాటలు తీరవారే! ప్రస్తుతం గడిస్తే తరువాతి మాట!” అంది చిట్టి చేతుంటిచెందు జడలో సింగారినూ.

“అబ్బ! ఏమి అబ్బురమే? మాకు వందల రూపాయలు వస్తుంటేనే సంసారం గడుపుకోలేకపోతే నలభైయాభై రూపాయలలో మా కాలంలో యెలా గడుపుకునే వాళ్ళం అనుకున్నావు?” అంది.

“ఆ కాలం నేను! అప్పట్లో నలభై యాభై రూపాయలుకూడా అక్కరలేదు! సామాన్య సంసారానికి యింకా తక్కువే కొల్లలైపోయ్యేవి! అవి చవుకరోజులు! అప్పు డన్నీ ప్రియమా - కాటకమాను!”

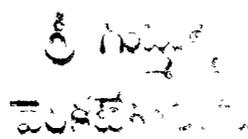
“ఎంత ప్రియమైనా, యెంత కాటకమైనా బాగ్రత్రగా వాడడంలో వుందిగా మఱి!”

“ఏమి బాగ్రతో? ఇంకా యేమి బాగ్రత్రగా వుండాలో చూస్తురుగాని యీ నెలలో వాడకం! అప్పుడే మీకు తెలుస్తుంది”

వాళ్ళావిధంగా చుట్టూపించుకోవడం సాక్షాత్తు కుచుని అసహనం చేసుకుంటూ

టూన్న నాకు వినిపించింది. మా అమ్మ కొంచెం పక్కవాటుగా కూచోవడం మూలంగా నా దృష్టికి ఆనడంలేదు కాని, చిట్టి నాకు తిన్నగానే వుండడంచేత ఆవిడ నా దృక్పథంలోనుంచి తప్పిపోలేదు. మారామా - ఇందిదా, వాళ్ళ తాతాయితో కలిసి క్యూటిసివాకి వెళ్ళడంచేత, యింట్లో నందడిలేదు. ఆ రోజు ఆదివారం. మా అమ్మా - నాన్నా ఆకిందటి సాయం కాలమే రాక రాక మాయింటికి రావడం చేత నే నక్కడికి క్యాంపు కర్మకుం డ్రాయింటివడేవుండి అప్పటిదాకా వాళ్ళతో కాలక్షేపంచేసి, అసీసుకాయితా లేవో వుంటే వాటిని సునామిచేస్తున్నాను.

అప్పుడు సాయంత్రం సుమారు నాలుగు గంటలైనా అయివుంటుంది. చిట్టి - మా

అమ్మా మాటాడు కునే మాటలు నేను వింటూనేవున్నాను. నేను మూత్రం జోక్యం కలుగజేసుకోలేదు అప్పట్లో! కాని మా అమ్మతోరణినిబట్టి, వచ్చిన డబ్బుంతామేము దూబరాగా ఖర్చుచేస్తున్నట్లూ, అదే ఆవిడ అయితే బాగ్రత్రగా ఖర్చుపెట్టి, నెలకే వందో - ఏభయ్యో, నిలకచేసి చూపించ గలదేమోనని నాకు ఆకలగళపోలేదు.

చిట్టి ప్రవులు గుచ్చుకోవడం అయిన కాస్తేపటికి “టి” తయారుచేసి కప్పతో తచ్చి నాయెదరలేవిలుమిదపెట్టి వెళ్ళిపోతోంది. అప్పుడు నేనేదో ఒక గట్ట కాయితం అతి సీరియస్ గా చూస్తూ తివైకత్తి—

“చూడు చిట్టి!” అన్నాను.

చిట్టి వెనక్కు తిరిగింది—ఇంతలో నేనాలోచిస్తూన్న కాయితం ఫుయలుకాగా అది రికార్డుచేస్తూ చిట్టి తచ్చి న “టి” కొంచెం కొంచెంగా పెడవులతో వప్పరిస్తున్నాను—

“ఏం! ఎందుకూ పిలిచేరు?” అంది చిట్టి. తలయొక్కకుండానే “ఔను! పిలిచేను. ఉండు వెళ్ళువుగాని” అన్నాను.

చిట్టి నిలబడి నాకేసి చూస్తోంది. “టి” ప్రచ్చుకోవడం కాయితం రాయడంకూడా అయిపోయినయి

ఖారీకప్పు చేతికన్నా “అయితే చిట్టి! ఈ నెలా, వచ్చే నెలా, మా అమ్మాగొన్నాయిక్కడే వుంటారు గనుక అమ్మనే వాడే మను యింటివాడకం అంతా!” అన్నాను.

“ఔను!” అంది చిట్టి

“ఉంకాదు నిన్ననే తీతాలు వచ్చేయి గనుక డబ్బుంతా ఆవిడ కచ్చేయి! ఆవిడే ఖర్చుపెడుతుంది” అన్నాను నిమ్మర్తగా!

“ఔను! నిజమే! నేనయితే అంతా ఖర్చు! ఆవిడ అంత జోరుగా ఖర్చు పెట్టెను. నాలుగు డబ్బులన్నా మిగులుస్తుంది”

మాపుభయల అభిప్రాయాలూ అక్కడ యేకీభవించిస్తే! తిరిగి నేను తల వైకత్తి చిట్టి మొహంలోకి చూస్తూ—

“ఔను! అలాచెయ్యి!” అని, విగతపనిచూచుకొంటున్నాను—

చిట్టి వెళ్ళిపోయింది ఆరోజే యిన్నాళ్ళనుంచి తన భుజాలమిదనున్న సంసార భారం చిట్టి మా అమ్మకలింది మా అమ్మ కూడా పూర్వకాలపు మనిషి అవడంచేత, తానా రోజునుంచి సంసారం గడపడానికి చేపి పెట్టలేదు. నేనూ - చిట్టి సంకల్ప పించేం! పెద్దవాళ్ళమీదే సంసారభారం పడేస్తే, యీ రోజుల్లోకడవుఖాలు వాళ్ళక్కూడా తెలుస్తవి మనం కులాసాగా కాలక్షేపం చేయ్యుచ్చున నుకున్నాం మేవిధురమా.

కొన్నిరోజులు గడిచిస్తే! ఇంట్లో మామూలుఖర్చు యేమీ తగలేదు. మా అమ్మ యెంతో తగ్గిద్దామన్నా వీలేకపోయింది కారణం, మే మదోరకమైనజీవితాని కిన్నాళ్ళూ అలవాటుపడి వుండడమే! మఱిన్నీ ప్రస్తుతం దేశంలోవున్న కరువు అంతకంతకు హెచ్చుచూవుంది కాని తరేగా నాలుగు డబ్బులు మిగలడానికి! మా అమ్మ యెంత పిదపగా చేద్దామన్నా వీలేక విషయంలోనూ రోజురోజుకూ కాయితాలూ రూపాయలూ పిచికలలా యెగిరి చక్కా పోయ్యేవి ఎప్పటికప్పుడూ యీ పది రూపాయలు దాచియిపి నేను మిగల్చగలిగేనని ఆవిడకు చెప్పడానికి వీలులేకుండా దానికి రెండుమాడు తెల్లు ఖర్చుచచ్చి

మంచి కనిపెట్టుక కూచుండేది! పాప
మావిడ మట్టు కేమి జేస్తుంది? ఏరోజు కా
లోజు యింటి వాడకానికీ నోట్లు మారుస్తూ
వుండడం! ఇంట్లోకి తెచ్చే వచ్చా లు
కన్నునిండక పోవడం! అన్ని వస్తువులూ
యెత్తుకు మూడునాలుగెత్తులు పీయమయే!
అందులోకి ప్రతివస్తువుకూ కంట్లోలా
బ్లాకుమార్కెట్టు ధరలూ! ప్రాణం విసిగి
పోయింది పాప మావిడకీ సంసారం యీద
లేక! ఎన్ని కొయితో లావిడ మనస్సులో
యిష్టం లేకపోయినా తన చేతిమీదుగా
మార్చి ఖర్చు పెట్టిందో! ఫలితం లేమీ!
అసంతృప్తిని!

ఓనాదామె "నావల్లకాదు యీ సంసా
రం దిద్దడం! ఎవరి సంసారాలు వాళ్లే చేసు
కోవడం మంచిది" అంది చిట్టి కెదురుగా
కూచుని మధ్యాహ్నం వేళ.

చిట్టి ఆవిడ కేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ
అక్కడే మానాన్న కెదురుగా తీరికగా
కూచుని వున్న నామొహంకేసి ఓమాటు
చూచింది—

"అజేమిట హూ? అట్లా అంటావు? ఏవో,
నీవు—నాన్నా యిక్కడ వున్నాన్నాళ్లూ
వీచేతిమీదే పోనియ్యారావా?" అన్నాను.

"ఏమో నాయనా! నావల్లకాదు యింత
డబ్బుఖర్చుపెట్టడం! సంసారం చూస్తే
జానెడేకాని ఖర్చు మాత్రం బారెడు!"
అంది తల వైకెత్తకుండానే—

"అవును! అన్ని వస్తువులూ కొనుక్కో
వాలాయెను మఱి! ఏదైనా పూరకవచ్చి
వడితే డబ్బు ఖర్చుకాదు."

"ఊరక యెవరు కానా లన్నార?
ఈ వూళ్ళో అన్ని వస్తువులూ పీయమా -
కాటకమూను, అంచేత డబ్బు కనిపించదు."

"ఈవూళ్ళోనే కాదగ్గా! అంతటా
యిట్లాగే వుంది. మనవూళ్ళో మనకన్నీ
పండుతాయి గనుక అక్కడ మనకు వాటి
ధరలు తెలిసికోవలసిన పనిలేదు".

నామాట లందుకొని మానాన్న "మన
వూళ్ళోమట్టుకు యేమి చాక? పంట
సంసారులకు మాత్రం ఖర్చులేదా? ఎన్ని
కొనుక్కోవాలి తెల్లవారి లేచింతరువారే?
ఆ వచ్చినడబ్బు తిండికీ, వ్యవసాయ
పెట్టుబడులకీ సరిపోక "అలో-లక్కణా"
అని వాళ్లు యేడుస్తూనే వున్నారు"
అన్నాడు.

"అయితే యింక సుఖంగావున్నది
యెవరూ? బ్లాకుమార్కెట్లలో వ్యాపారం

చేసి రెట్టుకు మూడునాలుగు రెట్లు ధరలు
పెంచి డబ్బు సంపాదించే వర్తకులేమైనా
సుఖంగా వుండాలి మఱి!" అంది చిట్టి

"అ!" అని? మా నిట్టూర్పువుచ్చి
"వాళ్లకుమట్టుకు సుఖం యేదీ? ఎంత డబ్బు
గడించినా వాళ్లుమాత్రం ఉచ్చే తింటానాకీ
తిండికీ - బట్టకీ, వాళ్ళూ ఒకవర్ణమీద
అధారపడానిసిందే! ఒక మాదిరిగా సంపా
దించి యింకోమాదిరిగా వాళ్లు ఖర్చు
పెట్టాలిసిందే!" అన్నాను.

"వచ్చిందంతా ఎప్పటికప్పుడే నర్వమంగళం చేసుకుంటే
తర్వాత యెల్లాగు మఱి?"

★ విచ్చి డబ్బు ★

“అదికాదు. ఈరోజులో అందరిదగ్గరూ డబ్బు యెవరికి తగినంత వారిదగ్గర వుంది. పూర్వం రూపాయి సంపాదించుకునేవాడి పన్ను పదిరూపాయలు సంపాదిస్తున్నాడు. అయిదారేండ్ల క్రితం అణాకాసు తున్న విలువ యిప్పుడు రూపాయకు లేదు. మా చిన్నతనంలో వందరూపాయలనోటు వుంటే అతడెంతో ధనవంతుడు! ఆ కాయ తాన్ని యెవరూ చూడకుండా యెన్నో పెట్టెలలో పెట్టి దాచి, చివరికి దాన్ని కూర్చాల్సివస్తే పదిపన్నెండు చోట్లనూ తిరగాలివచ్చేది. ఇప్పుడు అలాంటి కాయ తాలు అందరివద్దా వేసకుంటేలన్నాయి. ఎవరిచేతిలో చూచినా నోట్లకట్టతే! డబ్బుంటే యెవరికీ అత్యుంలేదు. దీనికంతా కారణం డబ్బుకు విలువ తగ్గడమూ - వస్తు

వుల విలువ హెచ్చడమూ! అందుకే దీన్ని నేను సిచ్చిడబ్బు అంటాను” అన్నాడు మా నాన్న.

“జాను! నిజంగా సిచ్చిడబ్బే! అందుకు సందేహ మేమీలేదు. పూర్వం రూపాయ మార్చి పదహారణాలూ చేత్తో వుప్పు కుంటే వారం పదిరోజులు మహారాజులాగా యింటి వెచ్చాలకు సరి పాడ్యేది. ఇప్పుడా రూపాయకు ఒకా నెచ్చమూరాదు” అంది చిట్టి.

మా మాటలు వింటూనే మా అమ్మ చివు క్కునలేచి వంటింట్లోకి వెళ్లి అప్పుడే తెచ్చిన బహారు వెచ్చాల బాబితా తెచ్చి మాముందు వేసేసి—

“మాడండీ బాబితా! అన్ని వస్తువులూ యెల్లా మండుకుపోతున్నాయో? బీకే పావలా, అయిదణాలుండే చింతపండు రూపాయన్నర! లేదా, వేదార్థణాకిచ్చే వుల్లిపాయలు రూపాయ! పదిపానణాలు, రూపాయవుండే నువ్వులనూ నె నాలు గున్నర! పంచదార అసలు చూద్దామంటే యీ మధ్య మాయమెవోయి యిప్పుడేకదా కొంచెం కొంచెం బయటికొస్తోంది! ఇహ బియ్యం సంగతి వెప్పనే అక్కర్లేదు” అని యింకా యేమేమో చెప్పబోతోంది—

ఆమె మాటకడ్డంవచ్చి “జానమ్మా! అన్నివస్తువుల ధరలూ మండు కబోతూనే వున్నాయి! అందుకే యివికరువురోజులు! ఎన్నివందలు తెచ్చుకున్నా యెప్పుటి కవ్వడు సంసారాలు కటకట పడడమే!” అన్నాను—

“అల్లాంటిప్పుడు యీసంసారాలు యెవరుచేసినా ఒకాటే! ఇవ్వారవుండి రేపు పొయ్యివార్యం చూశారు కు నా య నా యీ లావాదేవీలు? మీసంసారం మీకే చేసుకోండి!” అంది.

ఆమె మాటలకు చిట్టి నవ్వు కూ నా మొహంకేసి చూసింది. పొపమా వృద్ధు రాలి నా బాదర బంది నుండి తప్పించ మన్నట్టగా!—

“సరే! నీకంత కష్టమయితే మీ కొడలి మీదే పెట్టు ఆ భారం తిరిగి” అన్నాను. ఆరోజునుంచే తిరిగి చిట్టి మామూలుగా తన సంసారభారం తానే మొయ్యిపా గింది.

మద్రాసులో ట్రాములు తీసెయ్యటంతో అనేక మంది మధ్య తరగతి కుటింబీకులకు నెలసరి ఆదాయం చాల కుండా పోయింది. అల్లాంటి వ్యక్తులలో ఒకడు, సాయం కాలం ఆఫీసునుంచి యింటికి వచ్చేటప్పుడు, బస్సు ఎక్క కుండా నడిచే వచ్చాడు. ఇంటికి రాగానే వెళ్లాన్ని పిలిచి “మా శా వా మరి! ఇవాళ మూడుఅణాలు ఆదా చేశాను. బస్సు రూట్ వెంట నడిచి వచ్చేశాను.” అన్నాడు. భార్య క్షణంసేపు ఆలో చించి “ఏమండీ! ఆవచ్చేది, పోనీ ఏటాకీ వెనకాలనో పరుగెత్తుకొంటూ వచ్చివుంటే మూడు రూపాయలైనా ఆదా ఏవుండేది కదండీ!” అన్నది. —శ్రీ పి చార్లెస్ సుదర్శన రావు, (గుంటూరు).

కాలం గడిచిపోతోంది, అల్లానే వచ్చింది చాలీచాలకుండా! ఎప్పుడేనా మాటవరసకి “చిట్టి! యిదే బుటి? ఈనెల యింత ఖర్చా?” అని నేనంటే “జాను! సిచ్చిడబ్బు నేనేం చేసేది?” అని జవాబిస్తోంది. నేను చేసే ఖర్చులకుకూడా చిట్టి అప్పు డప్పుడు అజమాయిషీకొన్న నేనూ అల్లాగే జవాబియ్యక తప్పడంలేదు. ఇంతకూ, ఈ డబ్బు కీ పిచ్చివదలి మామూ లుగా పూర్వపురోజులు వస్తాయో? ఇంక రానేరావో? ★

విజంటు అన్నిచోట్లా కావాలి
“మనోహరి” తెలుగు సినిమా పత్రిక!
 ప్రతి 4 అణాలు. వివరములకు :
 Manager: MANOHARI
 37, Perumaul Mudali st, Madras-1

నవుంసక తైలం

అంగనరములు బలహీనతచెంది చిన్నదైన తిరిగి యధాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్యమును భవించుటకు 48 ఏండ్లు ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్యారంటీ మందు. 1 సిసా రూ 10/- లు. వి. పి. రూ 1-4-0 కావలసినవారు రు 1/4 ముందుగా పంపేది. డా॥ రత్నం నన్ను మొడికల్ హాల్, మలకపేటలిల్లింగ్స్, హైద్రాబాదు-2 క్షణ

PARIS PILLS

పోగొట్టుకొన్న పీర్లకత్తిని, ఉత్తేడాన్ని తిరిగిపొం దుకొని అత్యద్భుత పాదనము...చరిహార్యనయవ్య వము. సంపూర్ణ పీర్లకరిగించి, దాంవత్సనముఖులో

మాతనవందం కలిగించును. 16 మాత్రం పీసా క. 3/ పోనేటి ప్యాకెటింగు ప్రత్యేకం.

*
P. NATH & COMPANY
 Goregaon, BOMBAY

వివాహమైనవారికి వరప్రసాదము. ఉత్తరాల ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

కు ప్పు ★ బొ ల్లి

6౫ రా మేనూచులు, నగ, సహాయ వ్యాధులకు, గ్యారంటీ చికిత్స, క్యాబ్ లాగు ఉచితం. జి. వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్) “భాస్కరప్రము” గోపాల పురం, హి. గోపాలం.